

afgivne Stemmer, skal der foretages Omvalg. Det er jo noget nyt, der herved indføres. Det er en forøget Byrde, der lægges paa Vælgerbefolkningen, og som vil kræve betydelige Udgifter og ny Opofrelse fra dens Side. Denne Bestemmelse vilde man ganske kunne undgaa, hvis man gik den Vej, jeg tidligere har antydet: Valg efter Forholdstal. Derigenem vilde man opnaa de Fordele, der ere tilsigtede gennem Omvalg.

Enevold Sørensen: Det foreliggende Lovforslag afskaffer den offentlige Valghandling paa Valgdagen og indfører Kommuneafstemning. Ganske vist har det, hvad jeg meget vel erindrer, tidligere været saaledes, at ledende Venstremænd bestemt have modsat sig denne Tanke. De saa i Valgdagen med den offentlige Valghandling en folkelig Festedag og et Middel til politisk Oplysning, som det vilde være dem en stor Sorg at opgive. Valgdagen har sikkert ogsaa tidligere været et Middel til Udbredelse af politisk Oplysning. Men her er naturligvis efterhaanden meget forandret, saaledes som alt det ærede 6te Medlem for anden Kreds (Piper) har gjort opmærksom paa. Den store Forskel i den politiske Presses Udbredelse nu og i 70erne og de mangfoldige Møder, der nu afholdes — man kan undertiden tænke, at det er flere end nødvendigt — gøre, at Valgdagen ikke mere er et saadant Led i saglig politisk Oplysning, som den før har været. Med Opgivelsen af Kaaringen og den offentlige Afstemning har Valgdagen og Valghandlingen paa denne ogsaa delvis skiftet Karakter. Det vil derfor ikke kunne vække Sorg hos nogen, at den opgives, og det maa paa den anden Side erkendes, at Kommuneafstemningen byder adskillige Fordele. Kommuneafstemningen stiller Vælgere fra Land og fra By sideordnede. Den giver Vælgerne fra Landet — der ofte bo i lang Afstand fra Købstaden, hvor Valghandlingen ellers foregaa — den samme lette Adgang til at stemme, som hidtil alene har været Købstadvælgerne forbeholdt. Navnlig vil, hvis Kvinderne i en nærmere Fremtid skulde opnaa politisk Valgret, Kommuneafstemning næsten være en Nødvendighed. Forslaget her stiller alle lige og yder dem den samme Stemmeret. Ellers vilde det jo nærmest kun blive Købstadbeboernes Hustruer og til Nød Gaardmandskonerne, der kunde stemme, medens det i mangfoldige Smaahjem paa Landet vilde være saa nogenlunde umuligt for baade Mand

og Kone at drage til Valgstedet, der ofte kan ligge 3—4 Mil borte, og til en Valghandling, der tager hele Dagen.

Endvidere indfører Lovforslaget Omvalg med bundet Valg mellem de to Kandidater, der have naaede højeste Stemmetal. Der har jo jævnlig været fremført Anker over, at der med den nuværende Ordning kunde være Kredse, hvor den valgte i Virkeligheden kun repræsenterede et Mindretal. Jeg betragter det imidlertid som en Fordel ved Lovforslaget, at Omvalg ikke skal være absolut nødvendigt, idet det kun skal finde Sted, naar den Kandidat, der har faaet det næsthøjeste Stemmetal, forlanger det, altsaa naar de virkelige Forhold i Kredsen ere saaledes, at Kandidat Nr. 2 endnu kunde have Udsigt til at gennemføre sit Valg paa en ny Valgdag. Indser han derimod, at Resultatet vil blive det samme, skal Omvalg ikke finde Sted. Jeg betragter det som en Fordel, at denne Bestemmelse er optagen her, saa at man ikke faar Omvalg oftere end ganske nødvendigt.

Endelig foreslaas der ved Valgmandsvalg til Landstinget indført to Forbedringer fra det bestaaende. Den ene, som allerede er omtalt, er Indførelsen af trykte Stemmesedler, den anden er en lettere Ordning i de Tilfælde, hvor der, som for nylig ved et Landstingsvalg her i København, skal foretages et Suppleringsvalg, og hvor intet Menneske er i Tvivl om, hvad Resultatet vil blive, men hvor dog efter den nuværende Ordning hele det vidtløftige og kostbare Valgapparat skal sættes i Gang. Det er praktiske og heldige Forbedringer fra det nu bestaaende.

Selve Spørgsmaalet om Valgkredsinddelingen skal jeg ikke omtale. Det er i det hele en Sag, som først og fremmest maa være det andet Tings.

Harald Jensen: I Henhold til mine tidligere Udtalelser skal jeg ganske kort anbefale dette Forslag til Tingets Velvillie som en rent midlertidig Foranstaltning. Man vil altsaa efter min Mening blive nødt til at slette § 104. Det øvrige Indhold har jeg ikke noget at indvende imod.

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.